

Inriktningsplan för åren 2016—2018 (3 år)

Antagen av förbundsstämman den 11 oktober 2015.

Utgångspunkter

Medborgarnas och därmed samhällets behov av säkerhet och trygghet är grunden för Civilförsvarsförbundets verksamhet.

Verkliga händelser visar att frivilliga insatser behövs för att hantera akuta sjukdomsfall, olyckor och kriser inklusive höjd beredskap. Potentialen för medborgarnas ansvarstagande och engagemang för detta är stor med betydande möjligheter som ännu inte tas tillvara i tillräcklig omfattning.

Intresset för Civilförsvarsförbundets verksamhet bland medborgarna har på senare år tilltagit i styrka.

Första stödet

Civilförsvarsförbundets verksamhet är mångfacetterad. Vi har fler än en verksamhet. Det har därför funnits ett behov av att hitta en benämning som täcker den primära verksamheten. En sådan benämning är *första stödet*.

Första stödet erbjuds av Civilförsvarsförbundet och omfattar varierande hjälp och stöd till människor som påverkas av svårare olyckor och kriser i samhället.

Första stödet erbjuds efter de akuta åtgärder som görs för att skydda och rädda. Syftet är att underlätta situationen för de drabbade och de som utför de akuta åtgärderna.

Målet för första stödet är säkerställa människors tillgång till de mänskliga grundbehoven vatten, värme, mat, sömn och information.

För att öka tydligheten är första stödet det begrepp som bör användas i hela Civilförsvarsförbundet för att berätta vad vi gör.

Resurserna

Civilförsvarsförbundets främsta resurser är medlemmarna. De medlemmar som väljer att vara aktiva behövs för att verksamhet ska kunna bedrivas och resultat uppnås i hela Sverige. Civilförsvarsförbundets värdegrund ska genomsyra det vi gör. Förmågan att i sammanhanget av varandra kunna agera och leverera på alla samhällsnivåer – lokalt, regionalt och nationellt – är en styrka som måste tas tillvara och ytterligare förbättras. Eftersom ett nytt civilt försvar ska bygga på krisberedskapen är den förmågan särskilt viktig.

Civilförsvarsförbundet får betydelsefulla resurser av staten genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Behovet i samhället och Civilförsvarsförbundets kapacitet är emellertid större än dessa resurser. Ytterligare resurser behövs och av den anledningen har Civil AB

bildats. Det av Civilförsvarsförbundet helägda bolaget har utvecklingspotential som kan bidra till ökad självständighet och en förbättrad finansiell situation.

Innehållet i den försvarspolitiska proposition för 2016—2020 som med bred majoritet beslutades i riksdagen den 16 juni 2015 gör det emellertid meningsfullt att fortsätta strävandena mot en ekonomi i balans och en ökad självständighet.

För att säkerställa en positiv utveckling är det nödvändigt att alla delar av Civilförsvarsförbundet hjälps åt och stöder varandra.

Civilförsvarsförbundets medlemsorganisation

Mål

- Alla lokalföreningar ska bedriva verksamhet i linje med inriktningsplanen. Flertalet föreningar bör ha åtminstone ett 50-tal medlemmar, varav hälften bör vara aktiva i verksamheten. Syftet är att säkerställa en hållbar utveckling.
- Distriktsstyrelserna ska stöda de lokalföreningar som behöver stöd och se till att verksamhet bedrivs även i de kommuner där Civilförsvarsförbundet inte har en lokal organisatorisk närvaro.
- Den positiva medlemsutvecklingen ska förstärkas. Det finns tveklöst ett ökande intresse hos allmänheten för frågor som rymms inom Civilförsvarsförbundets kärnverksamhet. När vi ser till att vår värdegrund genomsyrar verksamheten kommer medlemstillväxten att öka. Årliga medlemsvärningsaktiviteter bör anordnas. Förbundsstyrelsen ska bidra till sådana.
- Förbundsstyrelsen ska tillsätta en verksamhetskommitté med uppgiften att till styrelsen bedöma behovet och förutsättningar för nya lanseringar av verksamhet i *bela* Civilförsvarsförbundet. I kommittén ska lokalförenings- och distriktsnivån finnas med tillsammans med företrädare för förbundsstyrelsen.

Civilförsvarsförbundets styrka är att fokus på verksamheten ligger lokalt och att vi samtidigt kan leverera samhällsviktigt inom områden som är en nationell angelägenhet. Civilförsvarsförbundets olika delar – lokalföreningar, distrikt och förbundsstyrelsen – är tillsammans avsevärt mycket starkare och bättre än delarna var och en för sig.

Värdegrunden är ett viktigt verktyg för att utveckla och stärka Civilförsvarsförbundet. När den tillämpas i hela organisationen blir resultatet en styrka av sällan skådat slag.

Allmänhetens egna säkerhetsåtgärder

Mål

- Civilförsvarsförbundet ska delta i lokala, regionala och nationella aktiviteter för att öka allmänhetens riskmedvetande för att ta vara på de förmågor som medborgarna har att i alla lägen skydda och rädda liv, hälsa, egendom och miljö.

- Civilförsvarsförbundet ska bedriva lokal, regional och nationell opinionsbildning för att ge uppmärksamhet åt de behov och möjligheter som finns och inte är tillräckligt uppmärksammade avseende möjligheterna till säkrare och tryggare liv.
- Civilförsvarsförbundet ska aktivt och med fokus på den lokala nivån vara engagerat i samhällets insatser för att främja integrationen av människor från andra länder och därmed motverka utanförskap.

Det finns fortsatt en hel del att göra för att öka allmänhetens riskmedvetande, så att medborgarna blir medvetna om väsentliga hot och risker samt förhåller sig till dessa på ett behovsanpassat sätt. Ingen kan göra allt, men praktiskt taget alla kan göra något för att bidra till säkerheten och tryggheten.

Det finns flera sätt att bidra till att ta vara på allmänhetens förmåga. Ett sätt är att med kvalitet genomföra statliga och kommunala informations- och utbildningsuppdrag. Ett annat sätt är att genomföra företagsutbildningar. Utanför arbetstiden är även den anställda en del av allmänheten. Ett tredje sätt är att på ett intresseskapande sätt delta i publika event som anordnas i närområdet. Civilförsvarsförbundet bör använda samtliga dessa sätt för att öka allmänhetens och därmed den enskildes engagemang för säkrare och tryggare liv.

Stöd till asyl- och flyktingmottagandet och integrationen i det svenska samhället

Ett samhälle med stora inslag av människor som lever i utanförskap är ett samhälle som med tiden inte blir ett bra samhälle för någon att leva i. Civilförsvarsförbundet har utifrån sin vision om säkrare och tryggare liv anledning att tillsammans med andra, främst kommunerna och andra ideella organisationer, bidra till ett samhälle som värnar demokratin och människors lika värde.

Asyl- och flyktingmottagandet ställer stora krav på länder där civilbefolkningen inte påverkas av inbördes oroligheter eller antagonistiska angrepp. Under rådande förhållanden finns det anledning att tala om en flyktingkris som drabbar oskyldiga människor. Civilförsvarsförbundet ser det som angeläget att bidra till att Sveriges åtaganden inom asyl- och flyktingmottagandet blir så bra som möjligt och bidrar till en väl fungerande integration.

Det här kan Civilförsvarsförbundet bidra med:

- o Informations- och kunskapsspridning.
- o Medverkan i demokratiprojekt.
- o Medverkan i lokala aktiviteter som syftar till för att minska utanförskapet i samhället genom att främja integrationen för att därmed motverka att människor lever i utanförskap.
- o Kontakter kommunen för att få information om vad som är på gång och erbjuda assistans, t.ex. inom asyl- och flyktingmottagningen, och medfördel samverkan med andra lokalt aktiva ideella organisationer.
- o Förbundsstyrelsen medverkar till att konkreta exempel sprids inom organisationen.

- **Mål**

Civilförsvarsförbundet ska utifrån de behov och möjligheter som finns främja

Livsmedelsförsörjningen

Livsmedelsförsörjningen i Sverige är, genom den låga självförsörjningsgraden och nuvarande logistiska lösningar, starkt beroende av omvärldens möjligheter för såväl produktion som transporter.

Ingen fråga, som Civilförsvarsförbundet lyft fram, har under efterkrigstiden tilldragit sig ett tillnärmelsevis lika stort intresse som den om livsmedelsförsörjningen. I juni 2015 gav Civilförsvarsförbundet tillsammans med Svenska Blå Stjärnan ut boken ”Beredskap i kris. Om livsmedelsstrategi och försörjning” med syftet att staten ska lägga fast en strategi för hur den inhemska livsmedelsförsörjningen ska öka väsentligt och sårbara situationer kunna hanteras.

Mål

- Sveriges egen långsiktiga produktion av livsmedel säkerställs genom nationell livsmedelsstrategi som radikalt minskar landets nuvarande beroende av omvärlden och den sårbarhet som i övrigt finns inom livsmedelsförsörjningen.

Frivilliga resursgruppen, FRG

Mål

- Alla FRG-ansvariga ska årligen följa upp sina grupper i syfte att de ska vara tillräckligt dimensionerade och funktionsdugliga.
- FRG ska etableras i samtliga kommuner som uttryckt intresse att knyta FRG till sin krisberedskapsorganisation. Till grund för detta finns en inventering från maj 2015.
- Civilförsvarsförbundet ska visa för regeringen hur FRG är användbart även i ett nytt civilt försvar.
- Civilförsvarsförbundet ska verka för att frivilliga försvarsorganisationer gemensamt utser en aktör med ett sammanhållande ansvar för FRG:s uppbyggnad och utveckling i hela landet.
- Civilförsvarsförbundet ska verka för ett ökat engagemang från övriga frivilliga försvarsorganisationer.
- Civilförsvarsförbundet ska verka för att frivilliga försvarsorganisationer genomför FRG-konferenser på regional nivå.

FRG har visat att den fyller viktiga funktioner i kriser, inte minst genom att vara en flexibelt användbar resurs som avlastar och förstärker de ansvariga samhällsorganens ordinarie resurser. Skogsbranden i Västmanland sommaren 2014 har allt fler kommuner och länsstyrelser sett vilken användbar resurs FRG kan vara när den sätts in.

Det finns stora behov av att förbättra krisberedskapen i Sverige. Det finns även behov av förbättringar av FRG-konceptet. Sådana behov har identifierats av Civilförsvarsförbundet och även kommunicerats med Justitiedepartementet, där inrikesministern är den som ansvarar för krisberedskapen, och med MSB. Civilförsvarsförbundet hävdar att det finns ett behov av en ideell aktör med ett sammanhållande ansvar för FRG:s uppbyggnad och utveckling i hela landet. FRG måste kunna agera över kommun- och länsgränser och därmed vara användbar där behoven är som störst. Civilförsvarsförbundet har förmågan att axla ett sådant ansvar.

Civilt försvar

Statens utgångspunkt är att samhällets krisberedskap ska ligga till grund för det civila försvar som ska byggas upp för samhällets och försvarsmaktens behov. Civilförsvarsförbundet ska aktivt följa det pågående planerings- och utvecklingsarbetet och fortlöpande överväga vad förbundet kan bidra med till det civila försvaret. Förbundsstyrelsen ska tillsätta en referensgrupp för detta arbete med deltagande av lokalföreningar och distrikt tillsammans med företrädare för förbundsstyrelsen.

Kommunikationsplanen

Kommunikationsplanen har tagits fram efter beslut av förbundsstämman och ska tillämpas för att effektivare nå ut till de målgrupper som identifierats som särskilt angelägna.

Mål

- Kommunikationsplanen ska integreras i alla styrelsens arbete inom Civilförsvarsförbundet och ligga till grund för de årliga verksamhetsplanerna.

Ekonomiska riktlinjer

Riktlinjer

- Verksamhet ska över tid finansieras genom löpande intäkter på alla nivåer i Civilförsvarsförbundet. Finansiella tillgångar ska användas för sådana insatser, som bedöms bidra till att skapa förutsättningar för en fortsatt gynnsam utveckling av Civilförsvarsförbundets möjligheter att vara en samhällsnyttig aktör.
- Lokala och regionala möjligheter till intäkter ska användas för att både bredda och öka finansieringen på respektive nivå.
- Civilförsvarsförbundets 90-konto ska användas för att intäkterna från de privata aktörerna – allmänheten och företag – ska öka för specifika insatser.
- Verksamheten i Civil AB ska fortsätta att växa och utvecklas på affärsmässig grund med Civilförsvarsförbundet som varumärke. Civil AB ska bidra till en budget i balans och ökad självständighet.

Resurser är något vi skapar, vilket också gäller de ekonomiska. För att minska det nuvarande beroendet av staten ska alternativa finansieringskällor sökas. Projektmedel och stiftelser är exempel på finansieringslösningar som i ökad omfattning bör sökas. För lokalföreningen är kommunen en väsentlig samarbetspart, där det finns möjligheter till olika slags stöd om föreningen visar hur den

bidrar till ökad säkerhet och trygghet i kommunen. Även allmänheten och företag har visat att de är vill stöda Civilförsvarsförbundets aktiviteter för specifika ändamål.

Beslut

Förbundsstämman beslutade

att fastställa denna inriktningsplan, samt

att uppdra till lokalföreningarna, distrikten och förbundsstyrelsen att planera verksamheten utifrån inriktningsplanen.